

gənə Macaristan'da təz qanonda tezkiəl edilən eyaletlərin ve ~~təkəsi~~ ayrıntılı olaraq örgütlenmələrinin gərəkə tallıosa se tarixi, arxivlerdəki təhrib defterləri mənənətən öğrenilebilinməkte, özelliklə gömeticiler, bəyberləgilər və işliva'ları hüviyyətləri, güñü güñüne atanmışlıları, ayrıldıkları tərihələr ilə, o makamı nə surəttə təsarruf etməkləri anlaşılmaktadır.

Bu təhrib mənənətən makalede bəhəs konurəcəyi-niç iki təhrib defterinin, ləri 1577-1587 (h. 985-995) taribli, digəri 1630-1640 senelerine (h. 1040-1050) ait iki təhrib defterinin ləri komandaki Nezirətlər önen təzəməktə, Macaristan'dakı Osmanlı təxkilat tarixinin aydınlatılmasına kətbədən təxəllüs məsləhəti əsasında təsəvvür etmək və belgeler əlavətən göstərilməlidir.

III. Murad dövründə və ~~başqıf~~ Avusturya harplerinin başlamasıdan öncəki dövrdə Budin eyaleti və sancaklarının dəniz yollarının təhlükəsizliyi ilə bağlı göstərilməlidir:

1577-1587 seneleri təhribləri mənətən

1 - Budin eyaletində merkez ləvarı Budion, Laka öncə həqiqətən deyildi. Cəvərs Pəzaya 15 recep 986 [17. IX 1587] tarixində 800.000 akçə ilə veriliyən sonra, 29 cənəzigücləvvəl 987 [24. VI. 1529] de "terakki" verilərək 900.000 akçəyə ilə burat etdirilmişdir.

Macaristan'daki Türk idaresi ile ilgili
trägi kayıtlar

Macaristan'da osmanlı egemenliği uzun adet tarihi
sonra yine fethedilen bölgelerde bulunan memleketler
İmparatorluğun öteki yerleri under ~~ve geri idare~~
tevkilata bağlanmıştır. Önce Budin eyaleti, daha sonra

Carı da, geni şartlara ve ihtiyaçlara uygunucciye,
diğer eyaletler kurulmuştur ki ~~bundan~~ uzak olan
Tarnow, Eğri, Kasıje eyaletleriidi. XVI. yüzyılda

Budin eyaletinin sahiri, kale ve livâları Celâl-
zâde Koca Nizâmi Mîstâfa Çelebi'nin hâzırat
çağdaş yetkili bir devlet adamı sıfatıyla Tesvîti'nden ve
Kavnak eseri Taâkât ül-mâlik fi-dere ca'tül-

mâsalik de kaydından esâliyarak pek sur sak
eserlerde gösterilmiştir ve bunlar arasında özel
likle Aymâ Ali resâlesi muhtevizati güveni
bir sur ~~kaynak~~ özet kaynak olarak esas alınır
mîstâr. Ancak ~~bu~~ sur teskilatı

Tahrir defteri, Üveys Paşa'dan sonra bu görevin
Yeminçi oğası Sinan Ağa'ya 22 ramazan 991 de
(9.X. 1583) verildiğini bildirmektedir. fakat,
arada Kalaylıkoğlu Ali Paşa'nın birinci bueyler
beyliğine (1580-1583) ~~bu~~^{ot} (krz. T. Gökhilgi,
Kara Üveys Paşa'nın Budin bueyler beyliği, Tarih
Dergisi, II., (1952); L. Fekete, Budapest A Török.
Könyvkiadó, s. 216) his değişmemekte, ertesi
sene ise (5 şubat 992: 12.VIII. 1584) aynı
kimseye (Frank Sinan Paşa) bu görevin 900.000
akçe ile atek-nâ-i hizmetiyle verildiğini göstermektedir.

2) Sonendre livâsi esvelce usancı bulanam
ve meşhur Münzââtü'ssalâti'n müellifi
Feridûn Ahmed bieye 500.000 akçelik has-
lar ile 5 cemâzîyle hârið 985 ok (20.VIII. 1587)
tevcih edilmiş, dört gün sonra da aynı
iktâr überindem herâti'ni al-îstâr.
Feridûn Ahmed bieye sonra bu sam-
cağın hâzîna Mustafa bieye adında kurumın
gestiği ambazılığında da hangi tarîhler
arasında bu görevi yaptığı belirtileme-
mektedir, ancak daha sonra tâjîn edilen
eski Erzegom (1551) sancakbeyi Sinan
bieye 376.000 akçelik haslar ile 21 rebiû'l-
âk (15.IV. 1582)

tarihimde tevcih edilmese mümaseleyle
mir-i salük olarak bilinmektedir. Simam
bey, bu tevcihden bir ay kadar sonra (22 rebiü'l ahir
= 16. V. 1582) terakkileri ile birlikte 426.000 ak-
çeye beratiini da al-ışti. Bundak sonra Semendre
sancağıının önce Mara sancakbeyi Mehmed beye
(12 safer 994 = 2. II. 1586), sonra da Tırhala sanca-
kbeyi Ali beye verildiğini (23 reçeb 994 = 10. VII. 1586)
görmeyen, fakat bu son iki sancakbeyimiz me ka-
dar haskar ile bu görevi getirdikleri belirtile-
miştir.

3) ~~Her~~ Bosna eyaleti kuruladan önce
Budin eyaletine bağlı bulunduğu anlaşılan
izvornek sancağı bu tahrir defterinde Budin
livâları arasında gösterilmiştir, fakat, sonrasında
Bosna'ya bağlandığı haliyâ Bosna'ya
tâbi olmuştur. Kâzâdigâla bu hurus belirtile-
miştir.

Milivâları yağılıkta envelâ uzağınca mûte-
ferrika olan Simam beye 29 safer 988 de
(15. IV. 1580) 200.000 akçe ile huyurulduğâ,
iki gün sonra ise 220.000 akçe ile beratiini
aldiğâ belirtilebilir, sonra Küçük Mirahur
Hasan beye - iki senen önceli kâzî olarak -
2 rebiü'l ahir 986 de (8. VI. 1528) tevcih
olunup berati verildiği, 9 zilkade 989 de ise
(16. XI. 1581) noksani ile 370.000 akçelik
haskarı Kâzâdigâla onmuştur.

Bu sancakta daha sonradan 24 cemajelahî 992 de

(3. VIII. 1584) Omer lieye, 15ザban 994 de ise (1. VIII. 1586)

Zatine lieyi Mustafa lieye tervih olunduğu
görülüyor.

4) Ayni surette, Bosna eyaleti Kurulmadan
önce Budin eyaletine bağlı bulundugun amla-
zilar - Pojega (Pozsega) sancagi da lie-
tahir defterinde Budin sancaflari ara-
simda sayilis, ancak "Bosna"ya ilhak
olanaqon" kaydигle yeri staturu belirttil-
misdir. Evvelce 570.000 akce lik haslar
ile nigbolu sancahlieyi olen Hanor Payaya
ivedeli ile 27 serval 983 (29. I. 1576) de,
tervih edildigii, 9 cemajelahivel 984 de de
(4. VIII. 1576) 590.000 akceye ikinci olarak
verat verildigi kayitlidir. Pojega sancagi
sonra, 349040 akce ile Fulek lieyi Ferhat
lieye 9 serval 986 da (9. XII. 1578) ivedeli
ile, 29 cemajelahî 987 de de (24. VII. 1579)
399339 akcelik veratla verilmisdir. Bundan
sonra da Kilis lieyi Siman lieye - haslari
belirttilmekigin 2 cemajelevel 992 de
(12. V. 1584) tervih olunmamustu.

(Szeged)

5) Segediim sancagi 3 cemajelevel 986 de
() evvelce 357318 akce haslar de
gula sancahlieyi olen Ishak lieye verilis,
29 cemajelahî 987 de de 492392 akce ile verilimi
alisti

Bu sancak, ~~İstanbul~~ tahrîî kazıtlarına göre, bundan sonra nüvari ile İstanbul Belgrad sancaklısı Ali Beye (eski den aldığı 432.608 akeçelik haslar 506267 akeçeye tara lanvâle) 7 Zilkâcce 990 da (2.1.1583) verilmiz, müteakiben evâil-i muhârem 991 (Şubat 1583) de bunun 536263 akeçesi ifârinden beratî alınımış, daha sonra Kâbiâll sancığına mutâarrif olarak Sivâr' da defterler bulunmuş Ferhad Beye (10 ramazân 992 : 15. IX. 1584), 21 safer 994 de (11. II. 1586.)

E-mullah Gavûza, 5 zilkâcce 994 de de (17. XI. 1586) Galîrcî Beyi Hasan Ağa'ya verilmiştir.

6) İstanbul Belgrad (Székesfehérvár) sancaklı Estergom (Uztergom, Esztergom) sancaklısı Ali Beye 436262 akeçelik haslar ile 10 zevval 984 de (31. XII. 1576) tevcih edilmiş ve 16 muhârem 985 de (5. IV. 1577) 506662 akeç ile beratîni alınıstır. Sonra, Alacahisar (Kraagjerszad) Beyi ber-vech-i teknil 350.000 akeçelik haslar 12 zevval 984 (9. VI. 1576) de tevcih olunmuş ve 15 cemâziyelâhi 985 (30. VIII. 1577) de 4494685 akeç olarak berat ettinistir. Bundan sonra Nôograd (Nógrád) sancaklısı İshak Beye 27 Salâra 992 de (3. IX. 1584) verilmiştir ki bunun hasları mikteri belirtilememiştir.

7) Mohac sancaklı Seksöy (szekcsö) dîje yazılımıstır Maydî Konulmuş ve aşağıda ayrıca belirtilemisi ki bu devamîn adı kui şâman Mohac olarak isimlendirilmiştir. sonra Seksöy demilimiştir.

8) Hatvan Divâsi, XVIII. - 7 -
 görüldüğü münasebetle sancale 1570-80 sularında hem
 Padişah eyaletine dahildi. ~~bu~~ Hatvan sancağı
 25 zevval 985 de (5. 1. 1578) 1 Pakteric (Pakrac)
~~sancakbeyi~~ - ki bu kale nimayri'ni liva' olduguunu bili
 miyormuş - Ahmed bize 312 818 akçelik haslar ile
 tervih edilmiştir, 25 zilhicce 985 de ^(5. III. 1578) 315 064 akçe
 ile heratî verilmiştir. Bundan sonra Lipova (Lipp)
~~sancakbeyi~~ Mehmed bize 23 zilhicce 990 da ^(19. I. 1583) ~~315 064~~
~~Yomuz~~ (250. 193 akçelik haslarla), ertesi senen ^(12. II. 1583) 5 safer 991
~~de~~ de terakkevi ile heratî verilmiştir. Daha sonraları
 Hatvan sancağı ~~bu~~ Selânik'ten omâzîl Hacı bize
 27 rebiüllâevvel 992 de (7. IV. 1584) ~~315 064~~
~~350.000~~ akçe ile, 13 zevval 996 da ^(6. IX. 1588) Esztergom
 sancakbeyi ~~Osman~~ bize verilmiştir.
 9) Esztergom (Esztergom) sancağı h. 983-996 (1575-1588)
 seneleri arasında sık sık sancakbeyi değiştirmiştir
 ve bu görev için dokunununla kaydolamamışlardır.
 İlk olarak Ali bize 27 rebiüllâevvel 983 de (^{"hâli"}
 ve harâkeden başlığı ilhak etmekle) 436 262 akçe iip
 riinde heratî olmaz olduğu görülmektedir ki, sonra
 diğer sancakbeylerinin hasları onun muktedarı bulunma-
 maktaadır. İkinci olarak, ~~eslâm~~ 387 564 akçelik
 hasları bulunmamıştır. Segediş bize Simam bize 2697
 akçe faylası ile 390 261 akçe olarak 14 ramazan 985
~~(~~) de heratî verildi. Ancak 990 (21

İNSAAT : **ŞEHRİ DÜZGÜNÜ GÖRÜLKÖNEKTEDİR** : **SİYAH** : **BERSİN ADI :** **ALİ VE SÖZADELİ** : **ALİ VE SÖZADELİ**

21 - Nuharren 990 da () lürationı alınız

Daha sonra 20 rehberlevel 992 de (Göle (göla) lueyi Ali lueye, 27 ramazan 993 () ^{göre} göle sancağı verilen Hasa-

lueye, 16 rehberlevel 994 de () evvelce

Hasin sancaklereği olan ve vakıfta Budin 'de
katediller veir Mustafa Pazarın (Sokoller) ej-

lularası Mehmed lueye verilisti.

23 - Pegay (Pócs) livaası, evvelce 219 000 aks
haslar ile Dukagin sancaklereği olan ^{İsa}

9 rehberlevel 982 de hasları karsılığı te-
olunmuş, dülâhare 31.000 akçe gizadeleri
250.000 akçeye 29 cemajelatı 984 de her
alıntı. 4 salan 989 da ()

evvelce 200.000 akçe haslar ile () -
lueyi olan Gazanfer lueye (luerati 240.000 akçe d-

erilmiş, müteahidin eski Yanova (jenö)

lueyi olan Mahmut lueye, Pegay sancağı 15
li ülkerel 990 da tevcih ve 1 ce - apigelatı 990 a-

() terakkisi ile surilete 237.700 ak-

() ile luerati verilisti. Bu oda sonra da 27 ce-

() de Yanova luey-
apigelatı 992 ()

Gazanfer lueye (her halede ikinci defa gel - de
igere), 14 zevval 994 de () - leri ar-

lueraya tazin edildiği anlaşılan - Paçale luey-

alınarak batt-i hu - ayan ile eski Izvoru
lueyi olan Ömer lueye, çok geç eden 13 nolu
995 de ()

- 19 - Sekçiyüz (Sakkoz) kaleri lirası Hüseyin lieye
27. zevval 983 de () tescih olunmuş,
Kervegh-i tekâil 332 836 akçe üzerine den 7 safer
984 de () literat ettiğinde verildi. Daha
sonra Evvelce Soson lieye 7 rehâülevvel 994 ()
ayrıca sememisi son günlerinde de Solmaka lieye
Soson lieye verilişti.

20 - Kethudâlîk (Budin ayaleti kethudâlîğe)
Budin ayaletlerinden Pâri Ağaya 22. rehâüle
ahır 986 () da 533 79 akçe ile
literat verilen ve suretiyle tescih edilmiş.

21 - Budin hajîne defterdarlığı (Civâdetâbi)
Evvelce Bozra Timur defterdarı olan Seyyid
Mehmed'e Budin hajîne defterdarlığı, eski
defterdar tahvilinden, 2 rehâülevvel 993
() de 105120 akçe üzerine den tescih
edilmiş ve literat verilişti.

22 - Szigetvar (Szegedvar) lirasının 22. rehâülahâri
985 de () Ali lieye 590 083 akçe
hastalar ile literat etti. Pécs (Pécs) son
cağından gümâmete montarâüp deân Haran
lieye ordu rancaklığı tahviliinden 19 zilkâ
987 de () 200 000 akçe ile tes-
cîh edilmiş, literat 207 995 olarak 11 safer 988
de verilişti.

Sehirvar Lüye 207798 akçe ile tevcih edil-
leratı 27 reçeli 984 de () 223.000 a
üçüncüde n veriliş, erteri sena Tekrar (15 reçülâ
985:) 240.000 akçe leratını genileyi-
24 cemâigüzel 984 de ise 240300 akçeyi
Gitarılışıtı. Bunda sonra evvelce Traklassa
da defter kethüdâsi olan Yusuf Hakkîne
zigadesiyle tevecüh gösteriberek 23 zilk
990 dan başta ak üçere bin lira 200.00.0
akçe ile ferdinane veriliş, 15 muharrim 99
de () İcmaallü hasları ile 2257
akçe ile berasata lağıla on müşte. Bu sancak
i olasında daha sonra zu kinseler undan
3 zilkade 992 de () eski sanca-
kisi Hüseyin Lüye seferi gitmek üzere
karar alınız, 27 ramazan 993 de Estergo-
luyi Mehmed Lüye veriliş, 4 reçülâ evvel-
() de Osman Lüye iltifat ul-
tercih, almanız, 22 cemâigüzel 994 de
Koppang Luyi Ali Lüye, 28 salman 994 de ise
evvelce Seksar (Seksrâd) Luyi olan Ali Lüye
verilişti ki, bu sancakın lui sena içino
üç sancaklı Luyi değiştiğine görülmekte.

18 - Fülek livanı Ferhad Lüye 9 cemâigüzel
985 de () bericechâi teknil
349040 akçe ile tevcih alınız; daha sonr

Tatlıköprü sancaklıdan müdürlü Ali Lüye, 3 Zilhicce
994 de () o sırada Pakarlı sancak-
lığı olan, adı Sildiril meşen Sivrisinek, 23 - u.
harrem 995 de ise () eski Drava ka-
pudamı olan Sinan'a tescih edilmiştir.

- 15 - Görözjgal (Görözsgal) livâri.
defterde sadece akti kaydohanesi, fakat her-
hangi bir sancaklılığı tarafından tasarruf
edildiği belirtilemiyor. Esasen duranının
bir sancak olduğu da ~~da~~ - Aynı Ali resâle
dahil - buçukta kaynakta belirtilemiyor.
16 - Solmok (Scolmok) livâri 17 Zâlam 985 de
() 442.800 akçelik harfler
Lipova (Lippa) sancaklısı Ali Lüye (İcerat)
tarhi 19 - uharrem 986 :), 10
Zevval 988 de () eskiiden tasarr-
uf etiği 240.000 harflerla sancaklılığı
Gehsurvar'a (29 Zâlam 989 da terakkileri
ile birlikte 400.000 akçe üzerine İcerat'ın
alındığı), sonrasında 14 nafer 991 de ()
tekrar arpalık ve terakkisi ile 440.000 akçeyi
İcerat ettiğii istir. Bundan sonra ise
12 rebiüllâzel 993 de Çoban Lüye Sinan Lüye,
29 ce - ayızel 994 de () de
Mehmed Lüye verilmeyizler.

lieye verilen dnu liva 11 zahlen 994 de (.)
tekrar Ah-ed lieye, 12 mihareem 995 ()
de de Peguy (Pécs) sancağına təcəh olun-
mazı.

13 - Koppam (Koppam) sancağı 206519 akçe ile
27 şenval 983 () de Zaci me lieyi Piri
lieye verildi (İeratî 13 mihareem 984 ")
281359 akçe ile). 29 Zolkaade 986 da ()
Güməntorong'a lieyi ikem Koppam sancağı ~~silah~~
estki sancağı (Piri liey takvilinden təcəh olunus (İeratî
12 rebiüleyle 987 " , de 300.010
akçe ile), 27 rebiüleyle 992 de ()
saluk sancağına kəndilə Kaya lieye
23 cənajigelovel 994 () de de
Estergom (Esztergom) sancağı Recop lieye
verildi.

14 - Seksar (Szekszárd) livan 27 safer 984 de (.)
230.000 akçe haslar ile Sirem lieyi Ferhad
lieye, 27 rebiülahir 985 de () Silah.
dar aqan İbrahim lieye 280.000 akçe ile təcəh
edilerek İeratları verilmis, Qundan sonra
ise 27 rebiüleyle 992 de ()
Hatvan sancağı Meh-ed lieye, ayni sene
içinde (7 cənajigelahir 992)

11- Noygrad (Nógrád) sancağı 985 senesinde
(13 muharran'de tevcih, 21 ramazan'da llerat) Budin
Gömülliileri ağası Recep lieye 200.000 akçe harkat
ile verilmiştir, ~~Hasan lieye~~ bu sancağıın tahriri
~~ot~~ eski sürasında harkatına tevcih ile, sonrasında
~~Hasan lieye~~ (224990 akçe iiperinden 16 ramazan 989'da
) lleratı alımıysti. Daha sonra
20.000 akçe zemantı olan Mihal oğlu Ali lieye
23 ramazan 991 ()de tevcih edilen
bu sancaık 75 icmali harkat 489 akçe faylaşık
24/489 akçelik üpere llerat olunmuştur. 23 cemâ
gigelahı 992 de eski Sopduan sancaık lieyi olsan
İshak lieye, 27 salvan 993 de ()
eski sancaık lieyi Hasan lieye, 8 ramazan 995
() de de üpere sancaık lieyine
(adı belirtilemedi) verilisti.

12- Simontornya (Süməntörnə) sancağı
2 zilkade 985 de Çanad (Csanád) sancaık lieye
Kaya lieye tevcih edilmiş ve kervetçi tek mil
280.010 akçelik üpere lleratı alımıysti. Buanda
sonra Tansvar eyaletinin eski defter kethudesi
Ahmed lieye 214397 akçe ile 19 muharran 987'de
() tevcih ve lleratı edilisti. 11 cemâ azyl
evvel 993 ()de ise, kendisine Bolyofça
mahipesi sancaık taicisi ile verilen, fakat taradırı

Bu sancak daha sonra 8 şevval 992 de ()
 Kırka sancağı (Bosna'da) Lüygi Mehmed Lüye,
 aynı sene sonlarında Fülek Lüyi Korkut Lüye,
 ertesi sene ise (22 rebiüleylevel 993 =)
 yine Fülek ~~Lüyi~~ sancaklılığı slice delirtiken Recep
 Lüye, 22 cemajizleylevel 994 de Seçen (Szécseny) Lüyi
 Osmanlı Lüye, 995 de (1587) tekrar Kırka Lüyi Mehmet
 Lüye ve mikayet 13 şevval 996 ()da, bunu defa
 Estergon Lüyi olarak gösterilen Mehmed Lüye teveih
 edilmiştir ki, bu kommununun diğer türleri olsun ol-
 madığı bilinmemekteler.

- 10) Sivri Divanı, bu defterde 984-994 seneleri arasında
 önce Akkerman Lüyi Hasan Lüye 291032 akçelik
 hasarla (tevih 14 rebiüleylevel 984 =) berat
 6 rebiülahir 984 =). Bu mu takibim
 (idim sancak Lüyi Arslan Lüye 370.000 akçelik
 hasar ile ~~25~~ 2 zilkade 985 de teveih edilmesi
 (berat 13 rebiülahir 986 =). Berat
 gereğince mokesanı bu sancakın ifrapından
 taman-tanak üzere emr-i serif verilerekle
 "vildəyət katılılı tezkəresi macilance 16 rebiüle-
 esvel 987 ()de 389.900 akçelik ~~təsdiq~~
şəhəri hasar aldıktan sonra bu sancak, eski
 Divriği sancaklısına 524.897 akçelik hasar
 ile 26 şevval 987 de () tevih olunur.
 nüste. Baudan sonra da Kastamonu ludjisi
 Veli Lüye verildi (20 zilkice 994 : 21011) .

- 15 -
Sımon Töranya lreyine verildiği

- 24 - Timar defterliği (Budin eyaleti ~~o-vint-i-nis~~
herhangi bir kayıt bulamamaktadır.)
- 5 - Budin gönüllükleri ağalığı (İnn-wat-tic-i)
Bu görevin 12 rehînâhî 995 de (Sehzade (mahte-elen sehzade Mehmed) ni
kapıcı İsa'nı Malkoç oğlu Ali'ye, sifat
sehzadenin ilti-nâ ille, verildiği görülmektedir)
- 6 - Mohag Kapudanlığı, (varînhal)
7 - Maveraünnehî-i Kerka se (o-livâ-i Pojeg
~~sancak~~ Sırazi (Bosna'ya talii oldugu halin
Budin lreyler lreyisi sin meletlerin mucâdele
Kapudanı olsup Pojega'da 22.800 akce zanneden
34.800 akçeye iledeği ile suretiyle intasarif
olan Mehmed'e, zanneden mahsup olmak üzere
200.000 akce ~~ve~~ ve sancak tarile ille, - İraska y
sancaklı灌注 - ak partî ile 2 - zilkade 98
) tercih ve o şekilde serat edil.

Macar topraklarında tesisil edilen ikinci eyalet Tânis-var ~~1585 senesinde~~ renesi sıralarında, ~~bu~~ rarelle tahrir edil ~~isti~~:

Merkez Tânisvar sancağı Rum eyerlerine Haydar paza, İteâlikem Kars eyerlerine Mehmed paza ekde-
rinde olmak üzere Lipova (Lippa) (985 de
Amanya kesi Zehravar eyre 311.428 akçe ile veriliş olsak)
Violin, Vülcüterim, Arad ("Göle sancağı alınımakla
sona illak oluyor, -üstabil sancah degildir"
kaydi ile), Çanad (csandol), Alacahisar (994 de
"yahyalı oğulları olan Zülfikar'a verilişti.
kaydi ile), Janova (jenö), Modava, Pamkota,
Göle (Gjula) sancahlarıńı kapsa-akta, Otyriça
Tânisvar hajine defterleri, defter kethudası,
timar defterleri da buolum-akta idi. Bu eyalet
teşkilatı içinde bu esnada kaydedilen Budin eyalet-
leri aqalığı ile Peste azepleri aqalığı ~~için~~
herhangi bir tâqim ve tercib yapılı ~~a~~ydı.

XVII. yüzyıl ortalarına doğru, 1640 sıralarında Budin
eyaleti ile ~~birlikte~~ Tânisvar, Eğri ve Kanije eyaletle-
rinin birlikte yapılam tahririnde, teşkilat, ~~sözde~~
~~görünmechtidir~~ yeri kurulan eyaletler selveliyle
degisiklige uğramış ~~olduğu~~ gitmiş, bir tâqim san-
cahları daha yakin bulunan eyaletlere taşınmış
dır ~~git~~ - Pécs, ve Szigetvar'ın Kanije'ye,
Fülek, ~~de~~ Hatvan, Segedin, Solnok sancahlarınu
Eğri'ye ~~olduğu~~ git - gitmiş, tahrir kayıtları da

daha karichtetirilmesi - 17 -
kadar ~~tas~~ akçedik haslar verildiği belirtilmemestir

Mesela 1046'da Budan eyaletinin vezir Murâ Pasa üzerinde olduğu (1049 da burası aralıktan Kapudan Silâhîdar Mustafa Pasa'ya verilmesse de aynı sene içinde tekrar Murâ Pasa'ya tevcih olunmuştur), 1049'da sancakının ise arpalık şeklinde yine vezir Murâ Pasa'ya tevcih edildiği, fakat ~~tas~~ haslarıının ve arpalık miktari kaydolunmadığı görülmektedir. Bu sırada sivri sancakının İbrahim Pasa adında biri üzerinde olduğu, Sekçim (Szekcsö) manastırı diger Mohag livasının ise fiilen Arslan Bey üzerinde bulandığı, Nograd (Nógrad) tâli-i vac (vács) livasının Burdin (Büyler Bayisi) tarafından olan Mehmed Bey adında birine verildiği, bu bayının tasarrufunda olduğu belirtilebilir. Sancakların seylerdeki rütlüsini taşıyarak, paza denilen birisine verildiğinin diğer bir nüshâsi de Iştolmî Belgrad (Srékesférvar) livasının h. 1041 tarihinde fiilen Ahmed Pasa adında birisi üzerinde görülmeye.

Aynı tarihlerde Tâmuzvar eyaleti Murad Pasa üzerindeydi. Ancak, 1043 de eselce Sebastani - Bayazıt olan Rüduan ağa adında birine verildiği de düşmektedir. Daha sonra, ~~tas~~ - aharluktan gelen La Bekir Pasa (1044 =), ~~tas~~ Moco Mehmed Pasa (1049 =) gibi bin adrese verildiği kayıtlıdır. Bu tarihlerde eyaletin livâları, eskisinden farklı olarak, sadece Ligrava, Ganal, Göle, Modova ~~tas~~ sancaktarı bulunuyordu. Kamije eyaleti 1041 de Süleyman Pasa üzerindeydi. Guraya müteâbilken İbrahim Pasa (1043 =) zâde Hacı Ali Pasa (1043), Hüseyin Pasa (1049), eselce

Bosna Beylerbeyisi olan ve konstantinopoli'nde Çihil
Mecido Mehmed Paşa (1051) tarafından et-ilereli. Buna
Hacı Ali Paşa, Budin Beylerbeyi veya Murâ Paşa arşî üze
tâyin edilmiştir. Siyaset var sancağı da bunu sıralarda
Beylerbeyi hâsi idi ve talihatıyla eyâlet Beylerbeyi
hâkiindi. Diğer iki rancak Pçay (önce Me
med Bey üzerinde 1041, sonra Ahmed Paşa adında
birinin arpâlılığı) ve Pojega idi. Bu sonuncular
sancağından arpâlık kardeşi ile Hasan Paşa üzerinde
benludsuluğunu göstürmektedir. Bu tarihterdede
Eğri eyâletine gelince 1039 da İbrahim Paşa
üzerindeledi. Bu eyâlete bağlı Segedin (Şeged) nâm
diğer Paşa (Baçka) livası da yine İbrahim Paşa
verilmiştir. Aynı tarihte solmok livası Muharrem
Paşa, Hatvan sancağı Mustafa Bey üzerindeledi.
Fülekkâre Beylerbeyi hâsi ise de, o sıralarda
avusturyalılar elinde bulumakta idi.

Dikkate değer bur özellik olarak, Kâzî ve Eğri
eyâletlerinde hajîce ve timar defterdarları ile
defter kethudâliğinin konfahrirole yapılmaması
olmalıdır. Tamvar eyâletinde ise sadece
mâlige defterdarlığı adı altında bir defterdarlık
yapılmıştır ve bunu naka-i 1044 de Sarı Mustafa
ef. adında biri, erteri sene a salâka Tamvar
defterdarı Kapıcı Ali Paşa, 1051 de ise a salâka
vize rancaklısı olan Ahmed'e verilmiştir.